

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agata Szlingiert

Sędziowie: SO Anna Paszyńska-Michałowska

SO Michał Wysocki (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym sprawy

ze skarg pozwanych R. C. i S. C.

przy udziale Prezesa Sądu Rejonowego (...)w P.

na przewlekłość postępowania sądowego

prowadzonego przez Sąd Rejonowy (...)w P.

w sprawie o sygn. IX C (...)

postanawia:

oddalić obie skargi.

SSO A. Paszyńska - Michałowska SSO A. Szlingiert SSO M. Wysocki

UZASADNIENIE

Pismami, które wpłynęły do Sądu w dniu 4 sierpnia 2014r., pozwani R. C.i S. C.wnieśli identyczne w treści skargi na przewlekłość postępowania, w których domagali się stwierdzenia, że w postępowaniu Sądu Rejonowego (...)w P., z powództwa (...) Sp. z o.o.B.sp.k. o zapłatę (sygn. akt IX C(...)) nastąpiła przewlekłość postępowania; a także o zasądzenie na rzecz każdego ze skarżących od Skarbu Państwa kwoty po 20.000zł, a także wydanie temu Sądowi zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności.

W uzasadnieniu swoich skarg skarżący podnieśli m.in., że w dniu 27 grudnia 2013r. złożyli zarzuty od nakazu zapłaty i do chwili obecnej nie odbyło się ani jedno posiedzenie Sądu zmierzające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Termin rozprawy został wyznaczony dopiero na wrzesień. Zwracając uwagę na realia niniejszej sprawy należy zauważyć, iż nie istnieją jakiegokolwiek przeszkody, które by uniemożliwiały Sądowi Rejonowemu podejmowanie odpowiednich czynności. Stan faktyczny sprawy nie budzi wątpliwości ani też nie wymaga przeprowadzanie czasochłonnego postępowania dowodowego. Wobec powyższego sposób, w jaki Sąd prowadzi niniejsze postępowanie należy uznać za przewlekły. W ocenie pozwanych nastąpiło rażące naruszenie ich prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, gdyż postępowanie w tej sprawie trwa zdecydowanie dłużej, niż jest to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy ustalił, iż przebieg postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy (...)w P.w sprawie IX C(...))był następujący:

W dniu 25 listopada 2013r. do Sądu wpłynął pozew w sprawie przeciwko R. C. oraz S. C.. W dniu 27 listopada 2013r. sprawę zarejestrowano pod sygn. IX Nc (...).

W dniu 4 grudnia 2013r. Sąd Rejonowy wydał nakaz zapłaty z weksla w postępowaniu nakazowym, który został doręczony pozwanym w dniu 20 grudnia 2013r.

W dniu 27 grudnia 2013r. pozwani wnieśli zarzuty (data wpływu do Sądu 30 grudnia 2013r.), jednocześnie składając wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych.

Wskazane zarzuty przedłożono sędziemu w dniu 31 grudnia 2013r.

Następnie zarządzeniem z dnia 8 stycznia 2014r., ze względu na brak załączonych odpisów zarzutów dla strony przeciwnej, pozwani zostali wezwani do uzupełnienia braków formalnych.

W dniu 14 stycznia 2014r. wpłynęły zarzuty pozwanych, które zostały potraktowane przez Przewodniczącego jako odpisy zarzutów złożonych wcześniej.

W dniu 21 stycznia 2014r., w związku ze stwierdzeniem, że zarzuty nie mają braków formalnych, akta zostały przedłożone referendarzowi sądowemu.

W dniu 14 stycznia 2014r. wpłynął do Sądu wniosek pełnomocnika powódki o sporządzenie i doręczenie odpisu wydanego w tej sprawie nakazu zapłaty z dnia 4 grudnia 2013r. wraz z klauzulą wykonalności po jego uprawomocnieniu się, z rygoru natychmiastowej wykonalności.

Zarządzeniem z dnia 23 stycznia 2014r. wezwano pozwanych do uzupełnienia braków formalnych wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Zarządzenie to zostało wykonane w dniu 5 lutego 2014r.

W dniu 3 lutego 2014r. wpłynął ponowny wniosek pełnomocnika powódki o doręczenie odpisu wydanego w tej sprawie nakazu zapłaty wraz z klauzulą wykonalności z rygoru natychmiastowej wykonalności, który został przedłożony najpierw sędziemu w dniu 5 lutego 2014r., a następnie referendarzowi w dniu 11 lutego 2014r.

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2014r. referendarz sądowy nadał klauzulę wykonalności z rygoru natychmiastowej wykonalności.

W dniu 20 lutego 2014r. wpłynął ponowny wniosek pełnomocnika powódki o doręczenie odpisu wydanego w tej sprawie nakazu zapłaty wraz z klauzulą wykonalności z rygoru natychmiastowej wykonalności.

Tytuł wykonawczy wysłano do pełnomocnika powódki w dniu 26 lutego 2014r.

W dniu 21 lutego 2014r. wpłynęły uzupełnione braki formalne wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych pozwanych.

Postanowieniem z dnia 5 marca 2014r. referendarz sądowy zwolnił pozwanych od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości. Odpis postanowienia wysłano do pozwanych w dniu 20 marca 2014r.

W dniu 19 marca 2014r. wpłynął wniosek pozwanej S. C. (przedłożony sędziemu w dniu 20 marca 2014r.) o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd.

Następnie taki sam wniosek pozwanego R. C. wpłynął w dniu 21 marca 2014r. i został przedłożony sędziemu w dniu 25 marca 2014r.

W dniu 20 marca 2014r. wpłynął wniosek powoda o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych kosztów postępowania zabezpieczającego.

Zarządzeniem z dnia 3 kwietnia 2014r., w związku z treścią wniesionych zarzutów przekazano akta sprawy zgodnie z właściwością funkcjonalną do V Wydziału Pracy. Zarządzenie wykonano w dniu 17 kwietnia 2014r., a akta wpłynęły do tego Wydziału w dniu 28 kwietnia 2014r. i następnie przedłożono je referendarzowi sądowemu w dniu 30 kwietnia 2014r.

Zarządzeniem z dnia 30 kwietnia 2014r. akta sprawy nakazano przedłożyć sędziemu referentowi. Zarządzenie wykonano w dniu 5 maja 2014r.

Zarządzeniem z dnia 6 maja 2014r. akta sprawy nakazano przedłożyć Przewodniczącej Wydziału V, w celu zwrócenia się do Prezesa Sądu o rozstrzygnięcie właściwości funkcjonalnej wydziałów.

W dniu 13 maja 2014r. Prezes Sądu Rejonowego (...)w P., działając na podstawie § 55 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007r. – regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. 2007r., nr 38, poz. 249 ze zm.), wyznaczył jako właściwy do rozpoznania niniejszej sprawy IX Wydział Cywilny.

Następnie zarządzeniem Przewodniczącej Wydziału V Pracy z dnia 15 maja 2014r. akta sprawy zostały przekazane do Wydziału IX Cywilnego. Zarządzenie wykonano w dniu 19 maja 2014r., a akta wpłynęły do IX Wydziału Cywilnego w dniu 21 maja 2014r.

Zarządzeniem z dnia 2 czerwca 2014r. sprawa została zarejestrowana ponownie w Wydziale IX Cywilnym w rep. C pod sygn. IX C (...).

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2014r. Sąd Rejonowy wstrzymał wykonanie nakazu zapłaty z dnia 4 grudnia 2013r.

Zarządzeniem z dnia 4 czerwca 2014r., nakazano doręczyć stronom odpis w/w postanowienia, a także wyznaczono na dzień 10 września 2014r. termin rozprawy, o którym nakazano zawiadomić strony. Zarządzenie wykonano w dniu 17 lipca 2014r.

W dniu 4 sierpnia 2014r. wpłynęła odpowiedź pełnomocnika powódki na zarzuty pozwanych.

Zarządzeniem z dnia 7 sierpnia 2014r. nakazano doręczyć pozwany odpowiedź powoda na zarzuty, zobowiązując ich do ustosunkowania się do twierdzeń powoda.

W dniu 27 sierpnia 2014r. wpłynęła odpowiedź pozwanych na pismo powoda.

W dniu 10 września 2014r. odbyła się pierwsza rozprawa w sprawie, podczas której Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe. Postanowieniem wydanym na rozprawie Sąd odroczył wydanie orzeczenia w sprawie do dnia 17 września 2014r.

Wyrokiem z dnia 17 września 2014r. Sąd Rejonowy uchylił w całości nakaz zapłaty z dnia 4 grudnia 2013r. wydany w sprawie IX Nc (...)i oddalił powództwo.

W odpowiedzi na przedmiotową skargę, Prezes Sądu Rejonowego (...)w P. zgłosił swój udział w sprawie, wnosząc o jej oddalenie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska Prezes Sądu Rejonowego przedstawił stan faktyczny sprawy, a następnie stwierdził, że w niniejszej sprawie nie zachodzi przewlekłość w ustawowym znaczeniu. W sprawie istniał okres spoczywania postępowania, który jednak nie naruszył prawa skarżącego do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Okresowe nie podejmowanie czynności było w niniejszej sprawie uzasadnione istotą postępowania cywilnego, usprawiedliwioną nieobecnością sprawozdawcy bądź też przede wszystkim oczekiwaniem sprawy na nadanie dalszego biegu z powodu podejmowania czynności przez sprawozdawcę w innych sprawach. Istotną okolicznością, która znacznie wydłużyła ogólny czas trwania postępowania był spór kompetencyjny pomiędzy dwoma Wydziałami Sądu

Rejonowego (...)w P., koniecznym bowiem było wskazanie właściwego Wydziału z uwagi na wątpliwość co do tego czy sprawa ta jest sprawą cywilną czy też pracowniczą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.) statuuje uprawnienie do wniesienia przez stronę skargi o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Ocena, czy zaistniała przewlekłość jest względna i zawsze musi odnosić się do realiów konkretnej sprawy i przyjętego trybu postępowania. Pojęcie przewlekłości generalnie dotyczy stanów czy zdarzeń nadmiernie rozciągniętych w czasie, przedłużających się, przy czym przewlekłość nie jest zależna jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć strony, ale od czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami, przewidującymi prowadzenie określonych procedur. Ustalenie zaistnienia przewlekłości stanowi zatem wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podjęcia działań zgodnych z przepisami przewidującymi prowadzenie określonych procedur. Jedynie nadmierne odstępstwa od czasu koniecznego do wykonania określonych czynności – w przypadku obiektywnej możliwości ich podjęcia - mogą być uznane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki o jakim mowa w ustawie (tak również: postanowienie Sądu Apelacyjnego w K.z 11.05.2005r., II S 26/05, LEX nr 151808; postanowienie Sądu Apelacyjnego w K.z 28.09.2005r., II S 19/05, publ. KZS 2005/11/39; postanowienie NSA w W.z 26.11.2004r., GPP 1/4, publ. ONSAiWSA 2005/5/97). Nie każda jednak zwłoka w załatwieniu sprawy może być przyczyną przewlekłości, lecz tylko zwłoka nieuzasadniona, nie znajdująca usprawiedliwienia w realiach konkretnej sprawy i podjętych w jej trakcie przez sąd czynności. Chodzi o takie opóźnienia, które stanowią nadmierne odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania określonych prac i zrealizowania wymaganych procedur.

Przechodząc do oceny, w świetle powyższych kryteriów i uwag, zasadności wniesionych przez R. C.i S. C.skarg, należy stwierdzić, że w sprawie Sądu Rejonowego (...)w P.(sygn. akt IX C (...)), nie wystąpiła przewlekłość postępowania. Zdaniem Sądu Okręgowego, analiza akt tego postępowania wskazuje, że czynności w w/w sprawie podejmowane były bez zbędnej zwłoki, z zachowaniem obowiązujących w postępowaniu egzekucyjnym procedur. Jak już powyżej wspomniano, wystąpienie w sprawie przewlekłości nie zależy od subiektywnego odczucia strony, a od czynników obiektywnych. Co prawda od momentu wniesienia przez pozwanych zarzutów od nakazu zapłaty z dnia 4 grudnia 2013r. do czasu wyznaczenia rozprawy minęło prawie pół roku, to jednak stwierdzić należy, że okres ten nie był okresem beczynności Sądu. Przede wszystkim trzeba zwrócić uwagę, że sam upływ czasu nie powoduje sam z siebie przewlekłości postępowania, albowiem konieczne jest stwierdzenie występowania w sprawie nieuzasadnionej beczynności sądu prowadzącego postępowania, która doprowadziła do bezzasadnego wydłużenia czasu trwania postępowania, tzn. że postępowanie trwa dłużej niż jest to w rzeczywistości konieczne. Taka sytuacja nie miała, zdaniem Sądu Okręgowego, miejsca w niniejszej sprawie. Wskazać bowiem trzeba, że wbrew twierdzeniom skarżących, Sąd Rejonowy podejmował czynności mające na celu nadanie sprawie biegu i jej rozstrzygnięcie. I tak, tuż po wpłynięciu zarzutów pozwanych, konieczne było wezwanie ich do uzupełnienia braków formalnych poprzez dołączenie wymaganych odpisów. Następnie, wobec konieczności rozstrzygnięcia wniosków pozwanych o zwolnienie ich od kosztów sądowych, niezbędne było wezwanie ich do uzupełnienia braków formalnych tychże wniosków, co

także miało wpływ na wydłużenie czasu trwania postępowania. Kwestia zwolnienia pozwanych od kosztów sądowych przesądzona została w dniu 5 marca 2014r., a na wydłużenie postępowania wpływ miało też i to, że wobec treści pozwu oraz zarzutów pozwanych, pomiędzy IX Wydziałem Cywilnym, a V Wydziałem Pracy Sądu Rejonowego powstał spór kompetencyjny co do właściwości funkcjonalnej wydziału, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy. (a cała procedura z tym związana trwała niespełna dwa miesiące). W ocenie Sądu Okręgowego, wyznaczenie terminu rozprawy na dzień 10 września 2014r. (zarządzeniem z dnia 4 czerwca 2014r.) również było prawidłowe. Wyznaczenie terminu rozprawy z trzymiesięcznym wyprzedzeniem nie może zostać uznane za powodujące przewlekłość, albowiem nie jest to termin nadmiernie odległy. O takim można by mówić w sytuacji, gdyby poszczególne rozprawy były wyznaczane w odstępach np. sześciomiesięcznych lub dłuższych. Uznać należy, że jest to uzasadnione z jednej strony obłożeniem wydziału sprawami i koniecznością prowadzenia równocześnie wielu spraw, a z drugiej potrzebą zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania – zawiadomienia stron o terminie, dokonania wymiany pism procesowych itd. Podkreślić należy dodatkowo, że rozprawa wyznaczona na dzień 10 września 2014r. odbyła się bez żadnych przeszkód, a w dniu 17 września 2014r. Sąd Rejonowy wydał wyrok w sprawie. Zdaniem Sądu Okręgowego, podejmowane w sprawie czynności następowały w rozsądnych odstępach czasu, a działania sądu uznać należy za usprawiedliwione tokiem postępowania i nie może być mowy o przewlekłości w rozumieniu cyt. ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 12 ust. 1 w/w ustawy, obie skargi oddalił jako niezasadne.

SSO A. Paszyńska - Michałowska SSO A. Szlingiert SSO M. Wysocki